

# LÀO CAI TĂNG CƯỜNG GIÁO DỤC PHÁP LUẬT CHO ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ

QUÁCH THỊ HỒNG NGÂN\*

*Tỉnh Lào Cai nằm ở khu vực biên giới phía Bắc với dân số là đồng bào dân tộc thiểu số khá lớn. Đặc biệt, tỉnh đã có nhiều chủ trương, biện pháp hiệu quả trong tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số. Tuy nhiên, công tác này cũng bộc lộ những hạn chế, bất cập cần được giải quyết, khắc phục kịp thời. Bài viết phân tích thực trạng và đề xuất một số giải pháp tăng cường giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Lào Cai hiện nay.*

**Từ khóa:** Giáo dục pháp luật; đồng bào dân tộc thiểu số; khu vực biên giới phía Bắc; tỉnh Lào Cai. *Lao Cai province, located in the Northern border region, has a large population of ethnic minorities. In recent years, the province has implemented various practical and effective policies and measures to promote and disseminate legal education among ethnic minority communities. However, this work still faces several limitations and shortcomings that need to be addressed promptly. The article analyzes the current situation, identifies challenges and causes, and proposes solutions to enhance the effectiveness of legal education for ethnic minorities in Lao Cai province in the current period.*

**Keywords:** Legal education; ethnic minorities; Northern border region; Lao Cai province.

NGÀY NHẬN: 22/8/2025      NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 25/9/2025      NGÀY DUYỆT: 16/10/2025

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.357.2025.1328>

## 1. Đặt vấn đề

Tỉnh Lào Cai (mới) được thành lập theo Nghị quyết số 60-NQ/TW ngày 12/4/2025 của Hội nghị lần thứ 11 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XIII): “Hợp nhất tỉnh Lào Cai và tỉnh Yên Bái, lấy tên là tỉnh Lào Cai, trung tâm chính trị - hành chính đặt tại tỉnh Yên Bái hiện nay”<sup>1</sup>, “sau khi sắp xếp, tỉnh Lào Cai có 99 đơn vị hành chính cấp xã, gồm 89 xã và 10 phường”<sup>2</sup>. Lào Cai là tỉnh có đông đồng bào dân tộc thiểu số, phần lớn cư trú tại các vùng cao biên giới với điều kiện

kinh tế - xã hội còn nhiều khó khăn; “kinh tế - xã hội vùng cao, biên giới, vùng đồng bào dân tộc thiểu số có nhiều tiến bộ, từng bước rút ngắn khoảng cách giữa vùng thấp và vùng cao”<sup>3</sup>. Tuy nhiên, “nguy cơ tái nghèo còn cao, đời sống của một bộ phận người dân ở vùng sâu, vùng xa, vùng có đông đồng bào dân tộc thiểu số còn nhiều khó khăn; chênh lệch khoảng cách giàu - nghèo có xu hướng tăng”<sup>4</sup>, tình hình chính trị, an ninh

\* Trường Chính trị tỉnh Lào Cai

trật tự, an toàn xã hội vẫn còn tiềm ẩn nhiều yếu tố phức tạp... Do vậy, giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số trong cả nước nói chung và tại tỉnh Lào Cai nói riêng là công tác quan trọng.

## **2. Thực trạng việc giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Lào Cai**

Giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số là công tác quan trọng, do đó, việc đẩy mạnh công tác này luôn bảo đảm tính khả thi, có kế thừa, phát triển theo Đề án “Đẩy mạnh công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền, vận động đồng bào vùng dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2017 - 2021” (Quyết định số 1163/QĐ-TTg ngày 08/8/2017 của Thủ tướng Chính phủ). Để thực hiện nội dung đề ra, tỉnh Lào Cai đã ban hành nhiều văn bản triển khai, như: Kế hoạch số 20/KH-UBND ngày 15/01/2024 về công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở; đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật trên địa bàn tỉnh Lào Cai năm 2024; Kế hoạch số 282/KH-UBND ngày 04/6/2024 về triển khai Đề án “Nâng cao năng lực cho đội ngũ báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật thực hiện phổ biến, giáo dục pháp luật tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn tỉnh Lào Cai, giai đoạn 2024 - 2030”; Đề án “Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trên địa bàn tỉnh Yên Bái (cũ), giai đoạn 2018 - 2021”.

### **a. Một số kết quả đạt được**

Từ các văn bản chỉ đạo của trung ương, tỉnh đã bám sát các nội dung tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật; đặc biệt trong giai đoạn 2016 - 2022, Ban Dân tộc tỉnh Lào Cai “đã phối hợp với các sở, ban, ngành và các địa phương tổ chức gần 15 nghìn buổi tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho trên 1 triệu 200 nghìn lượt người tham gia; cấp phát miễn phí gần 120 nghìn tài liệu liên quan đến pháp luật cho Nhân dân,...”<sup>5</sup>. Riêng năm

2023, Công an tỉnh Lào Cai đã: “viết, đăng tải 1.100 tin, bài viết về công tác tuyên truyền pháp luật trên Cổng thông tin điện tử Công an tỉnh; phối hợp với các nhà mạng Vinaphone, Viettel, Mobifone tuyên truyền pháp luật về an toàn giao thông đến 35.874 thuê bao”<sup>6</sup>. Từ năm 2023 đến tháng 5/2024, tại Yên Bái (cũ) đã “tổ chức gần 7.000 buổi tuyên truyền cho hơn 690.000 lượt người; phát hành 170.000 loại tài liệu”<sup>7</sup>. Riêng trên Cổng Thông tin điện tử của Yên Bái đã: “biên soạn, cập nhật đăng tải gần 4.000 tin, bài, ảnh liên quan đến tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật; thực hiện 43 chương trình đối thoại, giải đáp chính sách tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật”<sup>8</sup>.

Tỉnh cũng đã tổ chức hàng ngàn buổi phổ biến pháp luật, tổ chức nhiều cuộc thi tìm hiểu pháp luật; đặc biệt, các chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật trên Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh bằng tiếng các dân tộc Mông, Dao, Giáy. Trong năm 2023, đã tổ chức 32 hội nghị phổ biến, giáo dục pháp luật và các hội nghị tập huấn bồi dưỡng kiến thức pháp luật cũng được tổ chức tại tỉnh và các địa phương, thu hút sự tham gia của 5.690 đại biểu. Trang thông tin điện tử phổ biến, giáo dục pháp luật của tỉnh cũng cập nhật thường xuyên với 680 tin, bài, ảnh, biên soạn và cấp phát 5.600 cuốn tài liệu, cùng 5 chuyên đề pháp luật<sup>9</sup>. Qua đó, nâng cao nhận thức của đồng bào dân tộc thiểu số về ý thức thượng tôn pháp luật, xây dựng đời sống ở các khu dân cư lành mạnh, giữ vững an ninh, trật tự xã hội.

Tỉnh chú trọng xây dựng và vận hành hiệu quả các mô hình, câu lạc bộ giáo dục pháp luật. Thời gian qua, tỉnh đã “xây dựng và duy trì 28 mô hình điểm, 104 câu lạc bộ về “Phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống”, “Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong vùng dân tộc thiểu số...”<sup>10</sup>. Ngoài ra, nhiều mô hình được xây dựng và nhân rộng, cụ thể: “73 loại mô hình tổ chức quần chúng tại 2.027 điểm, nhiều mô hình là

điểm sáng, có hiệu quả thiết thực trong công tác phòng, chống tội phạm và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội”<sup>11</sup>. Các cuộc thi tìm hiểu về pháp luật cũng được tổ chức thường xuyên góp phần nâng cao hiểu biết pháp luật của người dân.

Đội ngũ báo cáo viên luôn được tỉnh Lào Cai chú trọng xây dựng và phát triển. Hiện nay, tỉnh có hơn 11.881 báo cáo viên, trong đó cấp tỉnh có 875 báo cáo viên, cấp huyện có 1.021 báo cáo viên, cấp xã có 9.985 báo cáo viên. Các báo cáo viên đều có trình độ từ đại học trở lên”<sup>12</sup>. Trước khi sáp nhập, Yên Bái có “38 báo cáo viên pháp luật cấp tỉnh; 22 cán bộ làm công tác pháp chế; 232 báo cáo viên pháp luật cấp huyện, 2.681 tuyên truyền viên pháp luật cấp xã” và “1.371 tổ hòa giải ở cơ sở, với 8.476 hòa giải viên, từ tháng 6/2021 đến 29/02/2024, các hòa giải viên ở cơ sở đã hòa giải thành công 6.188/6.747 vụ, việc, đạt tỷ lệ 91,7%”<sup>13</sup>. Cùng với đó, công tác tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý được thực hiện thường xuyên. Trung tâm Trợ giúp pháp lý tỉnh đã tổ chức 54 đợt truyền thông pháp luật; thực hiện trợ giúp pháp lý 1.409 vụ việc cho 1.409 người”<sup>14</sup>.

#### *b. Những hạn chế, tồn tại*

Cùng với những kết quả đạt được, công tác giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số còn những hạn chế nhất định, như: (1) Một số nội dung, hình thức giáo dục pháp luật được tổ chức thực hiện với đồng bào dân tộc thiểu số vùng biên giới còn chưa phù hợp, chưa đáp ứng được yêu cầu của thực tiễn. (2) Đội ngũ báo cáo viên chủ yếu hoạt động kiêm nhiệm, chưa dành nhiều thời gian cho việc tìm hiểu, nghiên cứu, cập nhật quy định mới của pháp luật và trau dồi kỹ năng tuyên truyền nên khi tham mưu tổ chức triển khai thực hiện còn có hạn chế; chưa chi trả thù lao cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật và biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân có nhiều thành tích, đóng góp trong công tác giáo dục pháp

luật. (3) Việc triển khai một số nhiệm vụ giáo dục pháp luật còn lồng ghép với các hoạt động chuyên môn của cơ quan; chưa thường xuyên tổ chức các cuộc kiểm tra chuyên sâu về việc triển khai thực hiện công tác giáo dục pháp luật ở ngay tại đơn vị, địa phương. (4) Một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa thực sự chủ động chỉ đạo tổ chức triển khai thực hiện công tác giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số.

### **3. Một số giải pháp tăng cường giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số của tỉnh Lào Cai**

*Thứ nhất*, đẩy mạnh công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức về giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số. Tỉnh Lào Cai cần đẩy mạnh thông tin tuyên truyền hướng về cơ sở, chú trọng địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, tạo sự thống nhất về nhận thức, sự đồng thuận của đồng bào dân tộc thiểu số trong việc thực hiện các chính sách của Đảng, Nhà nước, phát huy vai trò của người có uy tín trong việc vận động người dân góp phần cải thiện và nâng cao đời sống cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn tỉnh.

*Thứ hai*, tăng cường công tác nắm bắt đời sống của vùng đồng bào dân tộc thiểu số, trong đó tập trung các vấn đề, như: di cư tự do, phụ nữ đi khỏi địa phương không rõ nguyên nhân, trẻ em vị thành niên... Không để xảy ra những điểm nóng gây mất trật tự an toàn xã hội; củng cố, tăng cường thế trận an ninh nhân dân, quốc phòng - an ninh vùng dân tộc thiểu số. Giải quyết kịp thời các tâm tư, nguyện vọng của Nhân dân, tạo điều kiện để đồng bào phát triển kinh tế, nâng cao mức sống, ổn định dân cư.

*Thứ ba*, tiếp tục tổ chức thi hành nghiêm túc, đồng bộ *Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật* năm 2012 và các văn bản hướng dẫn thi hành. Đẩy mạnh nghiên cứu, hoàn thiện thể chế, chính sách của tỉnh về công tác giáo dục pháp luật, trong đó có các chính sách về

miền núi và đồng bào dân tộc thiểu số; chú trọng phát huy vai trò, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp trong lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện công tác giáo dục pháp luật nói chung và tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi nói riêng. Tăng cường đầu tư nguồn lực, đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục pháp luật, góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ và Nhân dân vùng dân tộc, miền núi trên địa bàn tỉnh.

*Thứ tư*, chú trọng phát huy vai trò của người uy tín trong cộng đồng các dân tộc thiểu số, xây dựng, củng cố, đào tạo, bồi dưỡng và huy động lực lượng này tham gia giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số. Tăng cường năng lực và kỹ năng giáo dục pháp luật chuyên biệt cho đội ngũ báo cáo viên pháp luật, người làm công tác giáo dục pháp luật.

*Thứ năm*, tiếp tục nghiên cứu, xây dựng mô hình giáo dục pháp luật đặc thù cho đồng bào dân tộc thiểu số có hiệu quả. Tích cực học tập kinh nghiệm, nghiên cứu mô hình giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số của các địa phương khác để áp dụng phù hợp với điều kiện thực tiễn tại tỉnh.

*Thứ sáu*, tăng cường công tác phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức trong triển khai các hoạt động giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số. Đặc biệt, cần có cơ chế huy động mạnh mẽ hơn nữa lực lượng Bộ đội Biên phòng tham gia công tác giáo dục pháp luật ở vùng sâu, vùng xa. Tổ chức các hoạt động giám sát, kiểm tra, đánh giá hiệu quả công tác giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi để kịp thời tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc; chia sẻ, trao đổi kỹ năng, nghiệp vụ hiệu quả, phù hợp với đồng bào dân tộc thiểu số □

**Chú thích:**

1. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2025). *Nghị quyết số 60-NQ/TW ngày 12/4/2025 của*

*Hội nghị lần thứ 11 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XIII).*

2. Ủy ban Thường vụ Quốc hội (2025). *Nghị quyết số 1673/NQ-UBTVQH15 ngày 16/6/2025 về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã của tỉnh Lào Cai năm 2025.*

3, 4. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Lào Cai (2025). *Báo cáo Chính trị nhiệm kỳ 2020 - 2025 trình Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Lào Cai lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030.*

5. *Đẩy mạnh tuyên truyền pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số.* <http://laocaivn.vn>, ngày 10/5/2022.

6, 11. Ủy ban nhân dân tỉnh Lào Cai, Hội đồng phối hợp, phổ biến giáo dục pháp luật (2024). *Báo cáo số 02/BC-HĐPH ngày 03/01/2024 về kết quả hoạt động của Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật các cấp trên địa bàn tỉnh Lào Cai năm 2023, phương hướng nhiệm vụ năm 2024.*

7. *Đổi thay nhận thức, hành vi, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật cho người dân tộc thiểu số ở Yên Bái.* <https://dantocmiennui.vn>, ngày 30/5/2024.

8. *Chuyển đổi số đưa pháp luật đến gần với người dân.* <https://daibieunhandan.vn>, ngày 08/9/2024.

9. *Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn tỉnh.* <http://doingoailao-cai.vn>, ngày 28/12/2023.

10, 12. *Kết quả thực hiện Đề án “Đẩy mạnh công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền, vận động đồng bào vùng dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2017 - 2021” trên địa bàn tỉnh Lào Cai.* <http://dttg.ubdt.gov.vn>, ngày 28/8/2021.

13, 14. Yên Bái: *Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật cho cán bộ, nhân dân.* <https://yenbai.gov.vn>, ngày 28/4/2024.

**Tài liệu tham khảo:**

1. Quốc hội (2012). *Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012.*

2. Ngô Thị Nhung (2025). *Bảo đảm quyền được học tập của trẻ em dân tộc thiểu số ở tỉnh Lào Cai.* Tạp chí Quản lý nhà nước, số 353 (tháng 6/2025).